

ZPRÁVY

ČESKOSLOVENSKÉ
SPOLEČNOSTI
ENTOMOLOGICKÉ

PŘI ČSAV

ZDENĚK KOLEŠKA

SEZNAM BIOGRAFIÍ ČS. ENTOMOLOGŮ

1

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ PŘI ČSAV
VYDÁVÁ PRO SVÉ ČLENY ČS. SPOL. ENTOMOLOGICKÁ PŘI ČSAV

Příspěvky zasílejte na adresu :

Zdeněk Černý, Mírovce 15, 250 63 pošta Mratín u Prahy.

Objednávky jednotlivých čísel a ostatní administrativní agendu řiďte
na sekretariát Čs. společnosti entomologické při ČSAV, Viničná 7,
128 44 Praha 2, Nové Město.

SEZNAM BIOGRAFIÍ ČESKOSLOVENSKÝCH ENTOMOLOGŮ

(ENTOMOLOGOVÉ NEŽIJÍCÍ)

I

ZDENĚK KOLEŠKA

Biografické a bibliografické údaje o přírodovědcích mají velkou cenu a význam pro historika přírodních věd, ale stává se stále více a častěji, že mnohé tyto údaje shánějí a potřebují pro svou práci i ostatní pracovníci toho kterého přírodovědního oboru.

Je bohužel známou skutečností, že pro obor přírodních věd jsou biografické a bibliografické pomůcky velkou vzácností, což platí zvláště o historii naší československé přírodovědy, kde s několika málo výjimkami tyto pomůcky vlastně vůbec neexistují.

To platí i o československé entomologii, která má v našich zemích dlouholetou tradici. Věnovalo se jí mnoho známých badatelů i méně známých entomologů amatérů, kteří, každý podle svých možností, přispěli k tomu, že se naše entomologie postupně vyvinula ve významný vědní obor na dnešní úrovni.

Aby byl alespoň pro obor entomologie zmírněn dosavadní nedostatek biografických informací o dřívějších i současných pracovnících, ujal jsem se obtížného a dlouhodobého úkolu zpracovat a sestavit " BIOGRAFICKÝ SLOVNÍK ČESKOSLOVENSKÝCH ENTOMOLOGŮ ". Pod záštitou Československé společnosti entomologické při ČSAV pracuji na tomto díle ve volném čase již od roku 1971. Za tu dobu se mi podařilo z nejrůznějších pramenů získat mnoho cenných údajů a podkladového materiálu, který postupně zpracovávám pro konečné sestavení.

V roce 1973 vyšla v Bratislavě ve vydavatelství Obzor publikace podobného zaměření a charakteru pod názvem " Malá encyklopédia bádateľov a vynálezcov ", ktorou zpracoval Ing. Juraj Bober. V předmluvě uvádí, že při sestavování hesel se mu vyskytovalo mnoho těžkostí nejen v tom, že některé údaje bylo těžké či nemožné zjistit, především data narození a úmrtí, data uveřejnění některých významných děl a objevů nebo přesné znění názvů některých prací. Potíž byla i v tom, že různé prameny často rozporně uváděly různé údaje o jedné osobě, nebo nebylo možno o některých osobách zjistit téměř vůbec žádné spolehlivé informace.

Se stejnými problémy jsem se při své práci na "slovníku" setkával také a další ztížení bylo ještě v tom, že v čs. entomologii byla velká řada osob entomology amatéry, o kterých jsou celkem dobře známy údaje z jejich mnohdy významné entomologické činnosti, ale o kterých nebyla v publikacích uvedena žádná životopisná data a proto je nutno tyto údaje pracně shánět (pokud je vůbec možno je zjistit) po matričních úřadech a různých archivech, po personálních odděleních podniků a úřadů, po příbuzných, známých a pod. V některých případech se přes veškerou snahu životopisná data nepodaří zjistit. Proto je nutno při konečném zpracování hesel o těchto osobách uvádět rozsah jejich životního období jen přibližně.

Vzhledem k tomu, že si práce na zpracování " slovníku " do konečné podoby vyžádá ještě delší čas a úsilí, byl jsem vyzván předsedou Čs. společnosti entomologické při ČSAV prof. Dr. Ing. Antonínem Pfeffrem, Dr.Cs., abych prozatím zpracoval a publikoval biografie o zemřelých entomolozích ve Zprávách Čs.spol.entomologické na pokračování pro potřebu entomologické veřejnosti.

Ing. Zdeněk Kolečka

A

A B S O L O N Karel Prof.,PhDr

nar. 16.VI.1877 v Boskovících - zemř. 6.X.1960.

Národnost česká. Členem Čs.spol.ent. od r.1905. Profesor Karlovy university v Praze, kustod zoolog. a paleontolog.odd.Moravského zemského muzea v Brně, badatel v oboru geografie, biologie a archeologie. Prováděl speleologické výzkumy v krasových oblastech,zvláště v Moravském krasu, ve Francii a na Balkáně. Zoologický a entomologický zájem soustředil na jeskynní faunu, speciálně studoval Apterygota. Publikoval řadu prací zaměřených na jeskynní entomofaunu.

A D Á M, E K Adolf

nar. 1903 v Plzni - zemř. 19.X.1949 v Plzni.

Národnost česká. Členem Čs.spol.ent. od r.1936, lepidopterolog. Důstojník letectva Čs.armády, za okupace vrchní tajemník v Plzni. Byl členem Přírodovědeckého klubu v Plzni a v Třebíči i několika zahraničních entomologických spolků. Věnoval se faunistickému průzkumu motýlů Moravy, zvláště okolí Olomouce. V letech 1928-1931 podnikl několik zahraničních sběratelských cest do severní Evropy, do Francie a na Balkán. Své práce publikoval v Časopise Čs.spol.ent. a Entomologických listech.

A C H A R D Julien

nar. 27.III.1881 v Lille ve Francii - zemř. 19.XII.1925 v Praze.

Národnost francouzská. Členem Čs.spol.ent. od r.1919,čestným členem od r.1921. Obchodní komisionář. Přišel do Prahy jako velitel francouzské misse československých legií a od r.1921 tu trvale žil.

V entomologii se zabýval koleopterologií a specializoval se na studium Chrysomelid a Scaphidiidů. Pro faunistiku českých Chrysomelid mají význam jeho sběry z pražského okolí i z jiných míst Čech. Napsal řadu prací, které většinou publikoval v zahraničních entomologických časopisech, ale některé i v Časopise Čs.spol.ent. a ve Sborníku Ent. odd. Národního muzea. V říjnu r.1922 začal v Praze vydávat vlastní entomologický časopis nazvaný "Fragmentes entomologigues". Jeho rozsáhlou sbírku světových mandelinek získalo v r.1926 Ent.odd.N.M. v Praze.

A L B R E C H T Hynek

nar. 5.VIII. 1874 v Praze - zemř. VII.1933 v Užhorodě.

Národnost česká. Strojvedoucí c.k.státní dráhy, později jako vrchní oficiál ČSD. Členem Čs.spol.ent.od r. 1907.Entomolog amatér-lepidopterolog. Motýly sbíral v jižních Čechách,zvláště v okolí Veselí nad Lužnicí. V letech 1906-1911 konal časté entomologické exkurze na Českomoravskou vysočinu. Ve 20. letech působil služebně na Slovensku, kde sbíral v okolí Levice, Prievidze a jinde. V r. 1930 podnikl sběratelskou cestu do Bulharska. Menšími články o motýlech přispíval do časopisu Čs.spol.ent.

A L T M A N N Josef

nar. 1887 Běšiny u Klatov - zemř. 1967 Teplice v Čechách.

Národnost česká. Povoláním kovodělník. Entomolog amatér-koleopterolog lepidopterolog.Faunistický průzkum a sběry brouků i motýlů prováděl v severních Čechách a na Plzeňsku,zvláště v okolí Plzně, Šlovic u Plzně, Vejprnic a Žihle. Po r.1945 byl členem entomologické sekce Vlastivědného kroužku při Muzeu v Teplicích, kde zastával funkci jednatele. Jeho sbírka má regionální význam a je uložena v teplickém Oblastním vlastivědném muzeu.

A M E R L I N G Karel Slavoj MUDr, PhDr

nar. 18.IX.1807 v Klatovech - zemř. 2.XI. 1884 v Praze.

Národnost česká. Lékař, filosof, pedagog a přírodovědec.Byl asistentem Preslovým a působil jako správce sbírek hraběte Kašpara Šternberka. Založil výchovný ústav "Budeč" a od r. 1871 byl ředitelem ústavu pro duševně choré. V r. 1869 byla na Amerlingův popud založena Fysiokratická společnost, která se zabývala přírodovědeckým výzkumem vlasti, hlavně výzkumem zemědělským a entomologickým. Byl literárně činný, popularizoval a rozšiřoval přírodní vědy o které se zajímal v širším rozsahu. Zkoumal přírodní zvláštnosti Čech a zabýval se studiem botaniky, zoologie i entomologie. V r. 1836 napsal první českou knihu o hmyzu pod názvem "Knížka o hmyzech,nebo-li naučné vypravování pro dívky československé". Jeho entomologické práce nebyly zaměřeny jednotně na studium zástupců určité čeledě nebo rodu některého hmyzího řádu, ale přinášely souhrnně nové poznatky o hmyzu z různých řádů. Přispíval hlavně do německého časopisu Lotos.

A N G E L I S de Johann

nar. 10.II.1833 v Těšovicích - zemř. 17.IV.1916 v Praze.
Národnost česká. Obchodník, pražský měšťan, majitel domu na Starém Městě pražském. Entomolog amatér-lepidopterolog. Byl vrstevníkem starší generace českých entomologů na rozhraní 19. a 20. století. Motýly sbíral v pražském okolí i na jiných místech Čech a zabýval se též jejich pěstováním a chovem. Ve svém obchodě prodával preparovaný hmyz, hlavně exotické druhy brouků a motýlů.

A N G E R Leopold

nar. 23.IV.1875 v Pelešanech - zemř. 1947.
Národnost česká. Lesní rada a ředitel velkostatku. Členem Čs.spol.ent. byl v letech 1918-1935. Působil na velkostatku v Hořovicích, kde postupně prošel všemi funkcemi v lesní správě. V r. 1921 se stal ředitelem velkostatku Hrubá Skála u Turnova, kde setrval až do odchodu do výslužby. Byl členem a funkcionářem řady lesnických organizací a aktivně spolupracoval s vysokými lesnickými školami v Praze i Brně. Vynikl v oboru ochrany lesů, zvláště se zabýval užitou lesnickou entomologií. Spolupracoval s prof. Juliem Komárkem a Jar. Růžičkou na řešení problémů mniškové kalamity v Čechách.

B

B A B Á K Eduard Prof., Dr

nar. 8.VI.1873 ve Smíradech - zemř. 30.V.1926 v Brně.
Národnost česká. Členem Čs.spol.ent. od r.1910. Fyziolog, universitní profesor v Praze a v Brně, zakladatel prvního českého teoretického fyziologického časopisu "Biologické listy". Světový význam mají jeho průkopnické práce o zvlátnostech adaptačních schopností organismu ve vývojových fázích. Patřil k propagátorům darwinismu u nás. Ve vztahu k entomologii se z hlediska svého oboru zabýval fyziologií hmyzu /na př. "Výměna plynů a dýchačí výkon u hmyzu", "Nové pokroky ve fyziologii ústředního nervstva bezobratlých", "Příspěvek k fyziologii tracheí a k dýchání u dvoukřídlých" a j./

B A B O R Josef Florián Prof., MUDr.

nar. 4.V.1872 v Praze - zemř. 11.I.1951 v Bělově.

Národnost česká. Universitní profesor, lékař, biolog. V r. 1897 ukončil studium na lékařské fakultě KU v Praze a začal pracovat jako vojenský lékař v Košicích, později v Užhorodě a Trnavě. V letech 1924-1943 působil na Lékařské fakultě University Komenského v Bratislavě a od r.1939 rovněž na Přírodovědecké fakultě této university. Po získání řádné profesury v r.1928 přednášel systematickou zoologii. Stal se průkopníkem malakozologie na Slovensku, popsal několik nových druhů měkkýšů a napsal řadu malakozologických prací. Spolupracoval na Jandově Velkém přírodopisu a faunistickými údaji přispěl do Slovenské vlastivědy. Zabýval se též entomologií, zvláště koleopterologií a nejčastěji sbíral v okolí Nitry, odkud jeho významné nálezy cituje ve svém "Přehledu" Ant.Fleischer.

B A L B Í N Bohuslav Alois

nar. 3.XII.1621 v Hradci Králové - zemř. 28.XI.1688 v Praze.

Národnost česká. Kněz řádu tovaryšstva Ježíšova, filosof, historik a přírodovědec doby pobělohorské. Působil jako středoškolský profesor na gymnasiích v řadě českých měst, později žil v Praze a věnoval se spisovatelství. Byl jedním z našich nejstarších zoologických spisovatelů. V r.1679 vydal spis "Miscellanea historica regni Bohemae", kde podal mimo jiných údajů i pozoruhodný seznam českých obratlovců. Z entomologického hlediska je zajímavý tím, že sledoval život včel a napsal o nich r.1670 spis o názvu "Examen melissaeum, id est novarum apicularum colonia".

B Á R T A Emanuel

nar. 1841 v Táboře - zemř. 6.XI.1906 v Litomyšli.

Národnost česká. Členem Čs.spol.ent. od r. 1905. Geolog, paleontolog a arachnolog. Povoláním c.k. školní rada a profesor gymnasia v Litomyšli. Zúčastnil se aktivně výzkumu Čech a zabýval se studiem pavouků. Výsledky svých vědeckých poznatků a arachnologických sběrů uvedl v "Seznamu pavouků severních Čech", který v r.1868 vyšel v Archivu pro přírodovědecký výzkum Čech. Zabýval se též výzkumy geologickými a paleontologickými.

B A R T O Š Emanuel Prof., RNDr

nar. 2.IV.1902 v Maglajane v Bosně - zemř. 22.III.1966 v Praze.
Národnost česká. Členem Čs.spol.ent. od r.1923. Zoolog, doktor přírodních věd, profesor zoologie na přírodovědecké fakultě Karlovy university v Praze. Hlavní pozornost svojí výzkumné činnosti věnoval taxonomii a ekologii málo známých bezobratlých živočichů, především kořenonožcům/Rhizopoda/, břichobrvkám/Gastrotricha/, vířníkům/Rotatoria/, želvuškám/Tardigrada/, sekáčům/Opilionidea/, pavoukům/Araneidea/. Z hmyzu se hlavně věnoval studiu srpc /Mecoptera/, dlouhošíjek/Raphidioptera/, střechatek/Megaloptera/ a síťokřídlých/Neuroptera/. Jeho životním dílem se stala monografie československých vířníků z r.1959 a v r.1953 napsal známý "Klíč k určování hmyzích řádů".

B A Ě A Leontin

nar. 16.XI.1885 v Moravanech u Dašic -zemř.2.IX.1952 v Čes.Budějovicích. Národnost česká. Členem Čs.spol.ent. od r.1917. Gymnasijsní profesor, filolog, kustod přírodovědeckého oddělení Krajského muzea v Českých Budějovicích. Lepidopterolog a hymenopterolog. Byl vedoucí osobností jihočeského entomologického faunistického výzkumu a soustavně se věnoval výzkumu a sběru motýlů a blanokřídlého hmyzu. Jeho významným přínosem byla i aktivní organizátorská práce v Krajském muzeu, kde kolem své osoby pro entomologický výzkum jižních Čech soustředil většinu místních sběratelů. Údaji o výskytu jihočeských motýlů přispěl do Sterneckova "Prodromu" a sám publikoval řadu lepidopterologických a hymenopterologických příspěvků. V r.1941 zpracoval a vydal "Klíč k určování samotářských včel žijících v Čechách a na Moravě".

B A U D Y Š Eduard Prof., Dr, Ing.

nar. 13.III.1886 v Hořicích v Podkrkonoší - zemř.26.III.1968 v Brně. Národnost česká. Členem Čs.spol.ent. od r.1911, zakládajícím členem od r.1924. Fytopatolog, profesor Vysoké školy zemědělské v Brně, doktor zemědělských věd, dopisující člen ČSAZV, nositel Řádu práce. Byl jedním ze zakladatelů české fytopatologie a stál na počátku století u jejích začátků. Zabýval se fytopatologií, zemědělskou entomologií i vlastní ochranou rostlin. Jeho vědeckou specializací bylo studium hálek na rostlinách-cecidologie. Celoživotní dílo obsahuje přes 1500 vědeckých a popularizačních spisů, z nichž hlavní prací je "Hospodářská fytopatologie", kde ve II.dílu z r.1935 zpracoval též entomologickou část.

B A U M Jiří RNDr

nar. 20.IX.1900 v Praze - zemř. 1944 ve Varšavě v nacist.koncentračním táboře. Národnost česká. Členem Čs.spol.ent.od r.1926. Zoolog, cestovatel, čestný asistent Národního muzea v Praze a moderní sběratel zoologického materiálu. Ve 20.a 30 letech podnikl četné cesty a přírodovědecké výpravy do řady zemí celého světa. Cizokrajné sběry hmyzu, které ze svých výprav přivezl, poskytly řadě entomologů materiál pro zjištění nových, nepopsaných druhů, z nichž některé byly pojmenovány Baumovým jménem. Hlavním předmětem jeho zájmu vědeckého byla arachnologie, především ekologie, faunistika a taxonomie pavouků. Veliké množství přírodovědeckého materiálu, především entomologických sběrů z nejrůznějších zemí, věnoval sbírkám Národního muzea v Praze.

B A U M E I S T E R August

nar. 1834 - zemř. 12.IX.1877 v Teplicích.
Národnost německá. Povoláním c.k. poštovní kontrolor. Mladší bratr koleopterologa MUDr J.Baumeistera. Entomolog amatér. Sbíral hlavně pro svého bratra, se kterým prováděl faunistický průzkum a konal společné entomologické exkurze do teplického okolí a Českého Středohoří.

B A U M E I S T E R Johannes MUDr.

nar. 1832 ve Lvově - zemř. 12.IX.1891 v Teplicích.
Národnost německá. Městský lékař v Teplicích, dvorní rada, rytíř královského saského řádu Alberta. Entomolog-amatér, koleopterolog. Podnět k zájmu o koleopterologii dostal v r.1849 od Dr.Bedřicha Kolenatého, který byl jeho profesorem přírodopisu. Později svou sbírku rozhojnil četnými sběratelskými exkurzemi v okolí Prahy, České Lípy, Bíliny, Krupky, Teplic a v Českém Středohoří. Společně sbíral a vyměňoval s entomology Maxem Dormitzerem, Emanuelem Lokayem, radou Sacher-Masochem, Dr.Otakarem Nickerlem a jinými. Písemným a výměnným stykem se zahraničními sběrateli obohatil sbírku rovněž o exotické druhy brouků. Sbírkou získalo Entomologické oddělení Národního muzea v Praze.

B A U M E R T Jaroslav

nar. 8.IV.1898 v Soběslavi - zemř. 1968 v Praze.

Národnost česká.Odborný učitel,později ředitel školy.Entomolog-amatér,koleopterolog.Členem Čs.spolent. od r.1935.Zabýval se hlavně studiem a sběrem tesaříků /Cerambycidae/ a jejich faunistikou.Sbíral v okolí Prahy a v jižních Čechách,na Moravě v Hodoníně,v okolí Čejče a u Břeclavi.V r.1938uskutečnil sběratelskou exkurzi na býv.Podkarpatskou Rus,kde v Berlebaši u Trebušan chytil novou aberaci tesaříka *Strangalia attenuata* L.,která byla v r.1939 k jeho počtě pojmenována ab.baumerti Heyr. Dr.M.Záleskému poskytl myrmekologické sběry a údaje pro použití v prodomovém oddílu mravenci. Jeho sbírka brouků z ČSSR je uložena v Ent.odd. Národního muzea v Praze.

B A U S E Bohumil

nar. 17.II.1845 v Hradci Králové - zemř. 14.XI.1924 v Praze.

Národnost česká.Gymnasiijní profesor,školní rada,přírodovědec,spisovatel a popularizátor přírodních věd.Studoval filosofii na Karlově universitě v Praze a aktivně pracoval v Českém muzeu,kde náležel ke škole Fričově.Po ukončení studií působil jako středoškolský profesor přírodopisu na gymnasiích v Jindřichově Hradci,Německém Brodě,Táboře a nakonec v Truhlářské ul.v Praze,odkud v r.1905 odešel do výslužby.Uveřejňoval přírodopisné příspěvky ve většině domácích časopisů jeho doby,napsal řadu odborných hesel do Ottova Naučného slovníku a některá vědecká pojednání do gymnasiijních výročních zpráv.Pro popularizaci entomologie měl význam jeho český překlad díla francouzského entomologa J.H.Fabra "Z pamětí hmyzovědce" vydaný v r.1913 a též jím zpracovaný oddíl "Hmyz" v českém vydání "Brehmova Života zvířat".Pro přírodovědecký časopis "Vesmír" psal četné populární články o hmyzu, hlavně z hlediska bionomie,ekologie a faunistiky.

B A Y E R Emil Prof.,Dr.h.c.

nar. 18.VIII.1875 v Jičíně - zemř. 1.VI.1947 v Brně.

Národnost česká.Profesor zoologie Vysoké školy zemědělské v Brně.Entomolog-zoocetidolog,členem Čs.spol.ent. od r.1906.Dále byl čestným členem Klubu přírodovědeckého v Brně,zakládajícím členem Moravské přírodověd.spol. a členem Přírodovědeckého klubu v Třebíči.

Střední školu ukončil v Jičíně a začal studovat přírodní vědy na Filosofické fakultě Karlovy university v Praze. Po zkončení vysokoškolských studií nastoupil v r. 1901 do Brna jako středoškolský učitel a působil tu až do r. 1918, kdy se stal okresním školním inspektorem v Prostějově. V r. 1919 přešel jako profesor na brněnskou vysokou školu zemědělskou, kde setrval až do r. 1946. Stal se spoluzakladatelem Biologické stanice v Lednici n. Mor., Biologické společnosti a Moravské přírodovědecké společnosti. Vědecky pracoval především v oboru cecidologie a velice často se zabýval i otázkami užité entomologie. Některé jeho důležité práce jsou: "Hosté v zoocecidiih"/1914/, "Moravské hálky-Zooecidia"/1914/, "Synopsis zoocecidii středoevropských"/1916-20/, "Bejlmorky hálkovitné na středoevropských ostřicích"/1918/, "Cizopasný hmyz ochráncem rostlin"/1934/ a j. K jeho počtě byli pojmenováni brouci *Agrilus bayeri* Obenb., 1935 a *Onthophagus bayeri* Balth., 1942. Bayerova rozsáhlá zoocecidologická sbírka je uložena v Moravském muzeu v Brně.

B E C H Y N Ě Jan - Karel RNDr

nar. 9. IX. 1920 v Příbyslavi - zemř. 9. III. 1973 v Maracay Aragua Venezuela. Národnost česká. Přírodovědec, entomolog-koleopterolog, vědecký pracovník. Členem Čs. spol. ent. v letech 1938-1948. V období 1932-1940 studoval na gymnáziích v Havlíčkově Brodě a v Moravských Budějovicích. Po okupaci pokračoval od r. 1945 do r. 1948 ve studiu na přírodovědecké fakultě KU v Praze, kde dosáhl titulu doktora přírodních věd. V období let 1940-1948 zastával funkci asistenta v Entomologickém oddělení Národního muzea v Praze, kde zpracovával různé skupiny Coleopter. Po dokončení univerzitních studií odešel spolu s manželkou z vlasti do zahraničí a pracoval jako profesionální entomolog ve vědeckých ústavech v Západním Německu, Belgii, Brazílii a od r. 1964 trvale na universitě ve Venezuele. Ve svojí entomologické činnosti se specializoval na systematiku brouků čeledi Chrysomelidae. Výsledky svojí aktivní vědecké práce uvedl ve více než 180 publikacích, které byly vydány asi 60ti vědeckými institucemi v Evropě, Americe, Africe a Austrálii. V období svého pobytu ve vlasti publikoval řadu významných prací o mandelinkách v Časopise Čs. spol. ent. a ve Sborníku Ent. odd. Nár. muz. v Praze. K jeho počtě byly pojmenovány nové druhy brouků *Coroebus bechyněi* Obenb./1944/ a *Leptura rubra* L. a *Bechyněi Heyr.*/1946/.

B E R Á N E K Julius

nar. 2.IX.1831 v Šumperku na Moravě - zemř. 28.I.1904 v Táboře.
Národnost česká. Diplomovaný zvěrolékař, profesor Král.české akademie hospodářské v Táboře.Entomolog-koleopterolog.Vystudoval gymnasium v Německém Brodě a odborné studium konal na zvěrolékařském ústavu ve Vídni.Po ukončení studií hodně cestoval,zvláště v Bessarabii a po Orientu.V r.1856 se stal s.k.zvěrolékařem v kraji déěšském v Sedmihradsku a odtud v r.1861 přesídlil do Čech. V r.1862 začal vyučovat zvěrolékařství na rolnické škole v Chrudimi,kde působil do r.1867. Od r.1868 učil v Táboře,kde přednášel zoologii,anatomii a fyziologii hospodářských zvířat,chov koní a skotu.Entomologií se zabýval jako amatér a zajímal se především o koleopterologii.V cizině sbíral na svých cestách i v místech svých působišť,doma pak hlavně v okolí Chrudimi a Tábora. Významnější nálezy z jeho sběrů cituje ve svém "Přehledu" Ant.Fleischer.Ed.Reitter k jeho počtě pojmenoval střevlíka *Elaphrus beraneki* Rtt./=E.ullrichi Redt./.Beránkova koleopterologická sbírka z palearktické oblasti o rozsahu 215 krabic byla věnována Ent.odd.Nár.muz. v Praze.

B Í L E K Prokop JUDr

nar. 1869 ve Věhrdech - zemř. 27.VI.1915 v Klatovech.
Národnost česká.Zemský advokát v Klatovech.Entomolog-amatér-koleopterolog.Středoškolská studia konal v Plzni,vysokoškolská v Praze. Po dosažení doktorátu práv vykonal soudní praxi u krajského soudu v Plzni a v r.1899 vstoupil jako koncipient do advokátní kanceláře JUDr. Hostaše.V r.1903 si založil v Klatovech vlastní advokátní kancelář a zahájil samostatnou právní praxi.Vedle aktivní účasti na společenském životě města Klatov/Měšťanská beseda,Sokol,Husův fond aj./věnoval svůj zájem entomologii.Zabýval se sběrem a studiem brouků,kterých shromáždil velikou,odborně seřazenou a vkusně uspořádanou sbírku,která byla s uznáním obdivována i odborníky.Entomologické sběry prováděl v okolí Prahy a Plzně,na Klatovsku a na Šumavě v Železně Rudě. Sbírka zůstala dále v majetku jeho rodiny.

B I N D E R Adolf MUDr

nar. 1876 - zemř. 1935

Národnost německá. Povoláním lékař. Entomolog amatér - lepidopterolog. Do počátku 20 let provozoval lékařskou praxi ve Stráži n. Ohří /Warta a.d. Eger/, po roce 1921 se odtud přestěhoval do Horních Rakous. Prováděl lepidopterologické průzkumy v okolí Mostu, na Litoměřicku, v Českém středohoří, v jižních Čechách i na jiných místech Čech. V r. 1910 zpracoval motýly z Nových Hradů v jižních Čechách a v r. 1925 příspěvek k motýlí fauně Čech. Vlastnil velkou a bohatou sbírku motýlů, zahrnující zástupce téměř ze všech částí Čech, která byla správně a spolehlivě determinována. Četné údaje z této sbírky uvedl J. v. Sterneck v obou dílech svého "Prodromu". Sbírká palearktických motýlů A. Bindera byla v r. 1935 uložena do Oberösterreichische Landesmuseum Linz.

B L A T T N Ý Emanuel senior JUDr

nar. 15. XII. 1858 v Moravských Budějovicích - zemř. 8. VI. 1936 v Dobré Vodě u Českých Budějovic. Národnost česká. Právník, soudce, dvorní rada. Entomolog amatér-lepidopterolog. Členem Čs. spol. ent. v letech 1904-24. Absolvoval německé gymnasium ve Znojmě a právnickou fakultu KU v Praze. V letech 1891-1897 působil v České Skalici a v letech 1897-1899 v Hradci Králové. Od r. 1912 do r. 1917 zastával funkci dvorního rady Nejvyššího soudu ve Vídni a v letech 1918-1920 působil jako senátní prezident Nejvyššího soudu v Praze. V r. 1920 odešel na odpočinek. O entomologii měl zájem od mládí a zabýval se sběrem a studiem motýlů, kterých shromáždil rozsáhlou sbírku. Sběry prováděl v Čechách, zvláště v okolí České Skalice a na Hradecku, na Moravě, v Dolních Rakousích a na pobřeží Jaderského moře. V Čas. Č. spol. ent., 7/1910 publikoval příspěvek "Něco o nálezitých motýlů českých". Významné údaje z jeho sbírky cituje ve svém "Prodromu" J. v. Sterneck. Podstatnou část svojí sbírky již dlouho před smrtí rozdál zájemcům a školám. Menší počet vědecky významných exemplářů byl /synem Ctiborem Blattným/ v r. 1960 předán Ent. odd. Nár. muz. v Praze.

B L A T T N Ý Emanuel junior

nar. 9.VII.1892 v České Skalici - zemř. 10.V.1957 ve Znojmě.
Národnost česká. Magistrátní rada, státní úředník a konzervátor státní ochrany přírody ve Znojmě. Nejstarší syn dvorního rady JUDr. Em. Blattného sen. Entomolog amatér-lepidopterolog. Byl výborným znalcem přírody a aktivním zastáncem její ochrany. Byl známý jako dobrý znalec, sběratel a ekolog motýlů, které sbíral převážně v okolí Znojma. V Čas. Čs. spol. ent., 20/1933 publikoval svůj příspěvek o názvu "Hromadné tahy babočky bodlákové". Vedle entomologie se zabýval též botanikou. Sběry jeho přírodnin jsou uloženy v Okresním muzeu ve Znojmě.

B L A T T N Ý Vladimír

nar. 1895 v České Skalici - zemř. 1921 v Praze.
Národnost česká. Prostřední syn dvorního rady JUDr. Em. Blattného sen. Entomolog amatér -koleopterolog. Členem Čs. spol. ent. nebyl, ale v letech 1912-1915 získal členství v Société entomologique de France. V r. 1915 absolvoval gymnasium v Praze a v letech 1915-1917 studoval na vysoké škole zemědělské ve Vídni /Hochschule für Bodenkultur/, kde v té době žili jeho rodiče. Aktivně sbíral hmyz hlavně v letech 1910-1912, kdy navštívil všechny významné lokality v pražském okolí, v Polabí a v Posázaví, sbíral v jižních Čechách a v Boubíně na Šumavě. Sběry zpracovával společně se svým nejmladším bratrem Ctiborem. Zaměřil se převážně na sběr a studium zástupců broučích čeledí Pselaphidae a Scydmaenidae, které též pomáhal rovnat v entomologických sbírkách Národního muzea. V Čas. Čs. spol. ent., 7/1910 publikoval známý článek "Broučí fauna na zdech vinohradských domů v dubnu 1910". Několik příspěvků publikoval též v časopise Coleopterolog. Rundschau. V r. 1917 nevyléčitelně onemocněl duševní chorobou.

B O G S C H Ján

nar. 1745 v Popradu - zemř. 18.I.1821 v Bratislavě.
Národnost maďarská. Učitel a přírodovědec. Učil v Levoči a později od r. 1785 na reálce v Bratislavě. Byl autorem děl o zahradnictví a včelařství. Z oboru včelařství napsal v r. 1795 práci "Unterricht zu einer natürlichen Bienenzucht". V entomologii se věnoval lepidopterologii a

vypracoval první seznam motýlů z oblasti bývalé bratislavské župy.

B O H Á Č Jan Baptista Med.Dr.univ.prof.

nar. 14.VI.1724 v Žinkovech u Nepomuku - zemř. 16.X.1768 v Praze.
Národnost česká.Lékař a přírodovědec.Vystudoval střední jezuitskou církevní školu a vstoupil na pražskou universitu.V r.1746 odjel studovat do Padovy a později na lékařskou fakultu do Montpellieru.Po té studoval ještě v Paříži a na několika školách německých.V r.1750 se vrátil do vlasti a promován byl na lékařské fakultě v Praze.24.7.1751. Při práci lékařské se nepřestal zabývat přírodovědou a v roce 1752 byl ustanoven mimořádným a o několik let později řádným profesorem přírodopisu na pražské univerzitě.V r.1757 odjel do Itálie, kde po 2 roky sbíral a studoval mořské přírodniny.Po několik let také konal vědecké cesty do Francie,Holandska a Anglie.Po strážce přírodovědecké prozkoumal a popsal krajinu Gmundskou v Horních Rakousích a sepsal též "Přírodopis Čech", jehož rukopis se bohužel ztratil.Sbírku dokladů k české fauně soustředěnou prof.Boháčem do r.1768 koupil od dědiců hrabě Fr.Thun a připojil jí ke svým sbírkám v děčínském zámku. Z entomologického hlediska je zajímavá Boháčova disertace z r.1755 "Positiones Zoologicae",zabývající se naukou o hmyzu.

B O L L A Johann

nar. 29.V.1806 Bačka Topola,Maďarsko-zemř. 7.II.1881 v Bratislavě.
Národnost maďarská.Učitel,botanik,entomolog.Po absolvování pedagogických studií působil v r.1846 jako učitel ve Sv.Juře u Bratislavy a v letech 1847-1880 jako ředitel měšťanské školy v Bratislavě.V té době rovněž vykonával funkci hlavního inspektora bratislavských měšťanských škol.Měl velký zájem o přírodovědu a byl jedním ze zakladatelů Bratislavského přírodovědeckého spolku.Studoval rostliny okolí Bratislavy a zaměřil se zejména na houby.Z botaniky publikoval několik floristických příspěvků.V entomologii se věnoval studiu a sběru brouků.Zpracoval seznam brouků bratislavského okolí,který byl v roce 1859 publikován pod názvem "Beitrag zur Kenntniss der Coleopterenfauna Pressburgs".

B O R E K Jan

nar. 14.I.1872 v Praze-zemř. 24.III.1916 v Bate u Gorice v Srbsku. Národnost česká. Povoláním fotograf. Entomolog amatér, členem Čs. spol. ent. od r. 1910. Vystudoval nižší reálné gymnasium v Praze-Karlíně a později byl zaměstnán v pražském Donátově fotografickém závodě. V r. 1914 byl povolán do vojenské služby k útvaru ve Vysokém Mýtě, odkud byl převelen do Rokosfalvy v Maďarsku. Od 4.10.1915 byl vyslán na frontu a zúčastnil se polního tažení I. světové války v Srbsku, kde padl. Dosáhl hodnosti četaře a ve vojenské službě působil jako telefonista. V entomologii se zabýval studiem a sběrem českých brouků. Sbíral převážně v pražském okolí, kde v letech 1908-1911 navštívil většinu hlavních a známých lokalit /Šárka, Prokop, údolí, Hloubětín, Hodkovičky, Troja, Hostivař, Podhoří, Kárané, Závist, Vrané n. Vlt., Radotín, Roztoky n. Vlt., Kázín, Jíloviště, Houštká a j./. V letech 1911-1912 byl entomologicky činný též na Rakovnicku a v okolí České Třebové. Jeho významné nálezy cituje ve svém "Přehledu" Ant. Fleischer.

B R A N Č Í K Karel MUDr.

nar. 13.III.1842 ve Staré Bystrici, okr. Čadca-zemř. 18.XI.1915 Trenčín. Národnost slovenská. Lékař, přírodovědec, entomolog. Gymnasijní studia konal v Těšíně, Bratislavě a v Šoproni, kde v r. 1862 složil maturitu. Potom se věnoval studiu lékařství na univerzitě ve Vídni, Praze a ve Štýrském Hradci, kde byl v r. 1872 promován na doktora medicíny. V roce 1873 byl praktickým lékařem v Beckově a od r. 1874 do konce života působil jako okresní lékař v Trenčíně. Od r. 1879 působil též jako hlavní župní lékař a do r. 1904 také jako soudní lékař. Byl zakladatelem a od r. 1877 tajemníkem, od r. 1881 místopředsedou a od r. 1886 předsedou Přírodovědeckého spolku Župy Trenčanské, jehož ročenky sám redigoval. V r. 1912 založil muzeum v Trenčíně, které vydávalo vlastní časopis, ve kterém Brančík publikoval některé svoje entomologické práce. K přírodovědeckému studiu byl povzbuzen již na evangelickém gymnasiu v Těšíně a věnoval se mu během celého života. Při studiu na univerzitě v Praze se seznámil s větším počtem sběratelů brouků na schůzkách u významného entomologa, konzervátora Em. Lokaye sen., po jejichž vzoru se začal věnovat koleopterologii. Za pobytu ve Štýrském Hradci sbíral brouky v širokém okolí, zpracoval je a v r. 1871 vydal pojednání "Käfer

der Steiermark"/Brouci Štýrska/.V r.1879 prozkoumal a zpracoval brouky okolí Trenčína.Od mnohých sběratelů,jmenovitě od misionářů v cizině,získal četný entomologický materiál, který byl ponejvíce jím samým zpracován.V r.1878 se začal zabývat Hemipterami a v r.1891 Orthopterami.Kromě hmyzu sbíral též měkkýše,z nichž sestavil neobyčejně bohatou sbírku,která přešla do Uherského národního muzea.Dr.Brančík je považován za jednoho z nejpilnějších,nejplodnějších a nejnadanějších entomologů na Slovensku.Byl typickým představitelem staré entomologické školy z konce minulého století.Měl písemný styk s předními zahraničními entomology např. v letech 1870-1895 s Dr.Kraatzem v Berlíně,1872-1877 s Ernstem Augustem Hellmuthem von Kiesenwetterem a 1893-1894 s prof.Dr.Lucas von Heydenem ve Frankfurtu n.Moh.K Brančíkově počtě "In memoriam" pojmenoval v r.1935 J.Obenberger krasce *Acmaeodera brancsiki* Obenb. Brančíkova entomologická sbírka,obsahující zástupce řádů Coleoptera,Lepidoptera,Heteroptera a Hymenoptera, je uložena v Trenčínském muzeu.

B R O U Č E K Jaroslav

nar. 13.V.1872 v Jičíně - zemř. 2.XI.1969 v Hořicích.
Národnost česká.Odborný učitel,ředitel školy.Entomolog amatér-lepidopterolog.V letech 1883-1887 studoval na jičínské reálce a v letech 1887-1891 na c.k.učitelském ústavu v Jičíně. 19.6.1891 složil maturitu,získal vysvědčení dospělosti a začal působit jako prozatímní podučitel v Horské Kamenici a v Tatobitech ve školském okrese Semily.

V r.1894 přešel na obecnou školu v Lázních Bělohradě,kde jako učitel působil 11 let.Od školního roku 1905 přešel na chlapeckou měšťanskou školu v Hořicích,kde působil jako odborný učitel matematiky a přírodopisu a později jako ředitel školy do 30.6.1931,kdy odešel na odpočinek.Zájem o entomologii projevoval již od studentských let.Zabýval se studiem a sběrem motýlů,které sbíral na Semilsku,Královéhradecku,v Krkonoších a na Hořicku.V zahraničí sbíral v Srbsku v okolí Velkého Sopotu,kde jako vojenský šikovatel působil ve válečném období r.1916.Brouček chytil v r.1892 v Horské Kamenici několik exemplářů dnes úplně vyhynulé rasy motýla *Parnassius apollo* L.ap.isaricus Rebel,z nichž poslední zachovalý exemplář ze svojí sbírky věnoval do sbírek Ent.odd. Národního muzea v Praze.

B R O Ž E K Artur PhDr., prof.

nar. 30. III. 1882 v Třeboni - zemř. 9. XI. 1934 v Praze.

Národnost česká. Biolog, první profesor genetiky na Karlově univerzitě, zakladatel čs. moderní genetiky. Členem Čs. spol. ent. od r. 1905, mimoř. členem České akademie věd a umění od r. 1932. Nejprve působil jako středoškolský profesor přírodopisu na gymnaziu v Praze-Žitné ulici /později Jiráskovo gymnasium v Praze 2, Resslově ul./, odkud zanedlouho přešel na Karlovu univerzitu. Věnoval se teorii variační a pracoval v biometrice, v rostlinné, živočišné i lidské genetice a cytologii. V r. 1930 vyšla v aventinském rostlinopisu jeho významná kniha "Nauka o dědičnosti". Na schůzích Československé společnosti entomologické pronesl významné přednášky - v r. 1905 na téma "Matematika a biologie", v r. 1907 a 1908 referoval a variabilitě *Panorpa communis*, v r. 1909 "o mendelismu" a v r. 1917 přednášel o dědičnosti a variabilitě u hmyzu. Některé jeho přednášky byly publikovány v Časopise Čs. spol. ent., 2/1905 a 6/1909.

B R O Ž Í K Josef senior

nar. 20. III. 1883 v Plzni - zemř. 26. IV. 1968 v Plzni.

Národnost česká. Mistr krejčovský a majitel obchodu s pánskou konfekcí. Entomolog amatér-koleopterolog. Členem Čs. spol. ent. od r. 1937, dále členem Přírodovědeckého klubu v Plzni. Vychodil obecnou a měšťanskou školu v Plzni a poté se vyučil povolání krejčovskému, kterému se pak věnoval v průběhu dalšího života. Entomologií se zabýval od chlapeckého věku až do konce života. Oblastí jeho zájmu byla koleopterologie, kde se věnoval především fauně Československa. Faunistický průzkum brouků prováděl v širokém okolí Plzně a seznam výsledků průzkumu věnoval Krajskému muzeu v Plzni. Sběratelské exkurze konal v užším i širším plzeňském okolí i na jiných místech západních Čech. V letech 1948-1964 sbíral každým rokem 3-6 týdnů na různých místech Slovenska a v období I. Čs. republiky podnikl několik sběratelských zájezdů na bývalou Podkarpatskou Rus. Výsledky svých sběrů dával k dispozici prof. Dr. J. Obenbergerovi a řadu údajů z jeho sběrů na Slovensku publikoval J. Havelka v "Dodatcích k Roubalovu katalogu"/1964-65/. Pro lásku a zájem k entomologii získal hodně mladých lidí a po řadu let byl iniciátorem schůzek soukromé skupiny plzeňských entomologů. Koleopterologická sbírka Brožíka sen. o rozsahu cca 25.000 kusů exemplářů přešla do majetku jeho syna.

B R Ý D L Rudolf

nar. 1860 ve Stachovicích - zemř. 7.XII.1920 v Rakovníku.
Národnost česká.Středoškolský profesor,entomolog-amatér,členem Čs.
spol.ent. od r.1904.Krátce působil na obchodní škole v Českém Brodě
a v letech 1894-1896 jako suplent na c.k.reálce v Rakovníku.V r.1897
nastoupil jako řádný profesor kreslení na c.k.gymnasiu v Chrudimi,kde
učil 18 let do r.1915.Od r.1900 byl ustanoven správcem technického
kabinetu školy.1.listopadu 1915 odešel trvale do výslužby.V entomo-
logii se zabýval převážně studiem a sběrem motýlů,kterých nashromáždil
zajímavou sbírku.Vedle motýlů měl však zájem i o koleopterologii.
Sbíral v místech svých působišť,hlavně na Rakovnicku a chrudimsku,ale
i na jiných místech v Čechách a na Moravě.Exotické brouky a motýly
získával koupí nebo výměnou od zahraničních sběratelů.Svou sbírku e-
xotických brouků věnoval Národnímu muzeu v Praze již r.1915.K jeho
posmrtné památce pojmenoval J.Obenberger v r.1926 krasce Sphenoptera
brýdli Obenb.

B U B Á K František PhDr.,prof

nar.22.VII.1866 v Rovensku pod Troskami - zemř.19.IX.1925 v Praze.
Národnost česká.Řádný profesor všeobecné a speciální fytopatologie.
na ČVUT v Praze,člen Komitétu pro přírodovědecký výzkum Čech,člen Ma-
sarykovy akademie práce.Studoval na gymnasiu v Jičíně,Praze a Příb-
rami a pak na universitách v Praze,Halle a v Berlíně.Byl asistentem
botanického oddělení Národního muzea, působil na středních školách v
Praze-Karlíně a Zábřehu na Moravě.V r.1900 se habilitoval a získal
docenturu fytopatologie na ČVUT.V r.1903 byl jmenován profesorem na
Královské české akademii hospodářské v Táboře,kde působil do r.1919.
V tomto roce přešel na nově založenou Vysokou školu zemědělskou v Br-
ně,kde byl jmenován řádným profesorem vysokoškolským a stal se též
prvním rektorem této vysoké školy.V brně pobyl rok a přešel jako pro-
fesor fytopatologie na Vysokou školu zemědělského a lesního inženýr-
ství při ČVUT v Praze,kde pracoval až do konce svého života v r.1925.
Podnikl výzkumné vědecké cesty do Bosny,Hercegoviny,Černé Hory a do
Bulharska.Bubák byl především mykolog a fytopatolog,ale měl zájem též
o entomologii,především z hlediska její užité formy v ochraně rostlin.
O význačnějších hmyzích škůdcích,vyskytujících se v jednotlivých
letech ve větším rozsahu,pořádal informační zprávy v denním tisku a v

odborných časopisech. Byly to např. články o květilce řepné zvané tehdy mouchou burákovou/*Pegomya betae* Curt./, o trásněnkách/*Thysanoptera*/, o drátovcích/*Elateridae*/, o zhoubném vystoupení larev tiplic/*Tipiliidae*/, o larvách pilatek/*Teuthredinoidea*/, o zelenuškách/*Chloropidae*/ a jiných škůdcích. Tyto odborné články značně přispívaly a napomáhaly k snadnějšímu rozpoznávání hmyzích škůdců v nejširších zemědělských kruzích a jejich účelnost byla zemědělskou praxí oceňována. Svou rozsáhlou badatelskou i popularizačtorskou činností v oboru ochrany rostlin, přispěl Bubák i k řadě nových poznatků v užité zemědělské entomologii.

B U K U W K Y Michael JUDr.

nar. 1874 - zemř. 1953.

Národnost německá. Hrabě, právník, legační rada. Entomolog amatér-lepidopterolog. Byl členem entomologické sekce Přírodovědecké společnosti v Ostravě. Působil v Kroměříži. Entomologicky sbíral v letech 1897-1947 a zanechal sbírku palearktických motýlů, hlavně z oblasti Středozevního moře, především z Maroka a Španělska, dále z Řecka, Jugoslaviie, Turecka a Bulharska. Další sběry konal v Malé Asii a Palestině. Z domova je znám údaj z r. 1921, kdy sbíral v okolí Sloupu na Moravě a dále na Kroměřížsku a na Ostravsku. Byl objevitelem řady nových druhů. Sběrka obsahuje typový materiál a v rozsahu cca 10.000 kusů exemplářů je uložena ve Slezském muzeu v Opavě.

C

C A M E L Jiří

nar. 21. IV. 1661 v Brně - zemř. 2. V. 1706 v Manile, ostrov Luzon-Filipíny. Národnost česká. Člen jezuitského řádu, český misionář, farmacent a přírodovědec. Vystudoval šestitřídní gymnasium a pak se věnoval farmacii. Po studiích vstoupil jako řeholní bratr do jezuitského řádu a v r. 1678 odjel do misií. Nejprve jel do Mexika a odtud na souostroví Filipínské, kde na ostrovu Luzonu v Manile ztrávil většinu svého života. Založil tu prvou manilskou lékárnu a zabýval se i léčením obyvatelstva ostrova. Z přírodovědeckého hlediska se zajímal hlavně o botaniku a prováděl botanický, ale i faunistický průzkum Filipín. Je po něm pojmenován rostlinný rod *Camelia*. Z živočichů si nejvíce všímal konchylíí a hmyzu. Studoval metamorfosu hmyzu a zabýval se systematikou hmyzu na Filipi-

nách, odkud popsal řadu nových druhů různých řádů.

C E D I V O D A František

nar. 9. IX. 1904 v Jevíčku - zemř. 26. X. 1963 v Brně.
Národnost česká. Úředník Krajského národního výboru v Brně, entomolog amatér-lepidopterolog. Členem Čs. spol. ent.-moravsko-slezského odboru v Brně od r. 1945. Vystudoval reálku v Uherském Brodě a od r. 1923 pracoval jako účetní u Zemského správního úřadu v Brně, od r. 1945 u Zemské komise pro agerární operace a poté na KNV v Brně. Sbíral evropské Lepidoptery, především Rhopalocery, vynikal bezvadnou preparací a měl velmi dobré výsledky při pěstování motýlů z vajíček a housenek. Úspěšně takto vypěstoval i žluťáka *Colias chrysotheme* Esp. z Pavlovských kopců. Sběratelské exkurse konal v okolí Brna, v Moravském krasu, u Ivánčic a ve Vlárském průmysku, kde v r. 1942 zjistil vzácného motýla *Mamestra cavernosa* Eversm. Jeho sbírka makrolepidopter o rozsahu 1.450 exemplářů je uložena v Moravském muzeu v Brně.

C Í F K A Josef

nar. 5. IX. 1867 v Praze - zemř. 8. I. 1948 v Praze.
Národnost česká. Voják z povolání-plukovník. Entomolog amatér-lepidopterolog. Členem Čs. spol. ent. od r. 1907. V letech 1880-1889 studoval reálné gymnasium v Truhlářské ulici v Praze. Po ukončení středoškolských studií byl v r. 1889 povolán k výkonu vojenské služby v c. k. rakousko-uherské armádě jako jednoroční dobrovolník. Později v armádě zůstal, 1. 5. 1892 byl aktivován a získal hodnost poručíka. V průběhu služby dosáhl další povýšení, takže v letech 1916-1919 již sloužil v hodnosti majora. Absolvoval také několik typů vojenských škol. Po vytvoření samostatného československého státu v r. 1918, konal činnou službu v čs. armádě v hodnosti plukovníka od 1. 2. 1919 do 28. 2. 1923 kdy odešel do výslužby. Během svojí vojenské služby působil v posádkách Praha, Beroun a Plzeň. Svoje lepidopterologické sběry konal hlavně v okolí Prahy, Berouna a Plzně, kolem Loděnic, v Milovicích, v okolí Kralup a na Rakovnicku. V letech 1913-1914 působil v haličském městě Sanoku, ležícím na severním svahu Karpat, kde konal časté entomologické vycházky a objevil tu řadu druhů vzácnějších motýlů. Drobnými

články o motýlech přispíval do Časopisu Čs.spol.ent. např. "Araschnia levana L."-12/1915 a "Úlovky motýlů na Žbáně u Rakovníka v r.1931" - 29/1932.Lepidopterologickými faunistickými údaji ze svojí sbírky přispěl do Sterneckova "Prodromu".K Cífkově počtě pojmenoval A.Silbernagel v r.1940 novou aberaci motýla z Kostelce n.Lab.Argynnis paphia L.a.cífkai Silb.Osud Cífkovy lepidopterologické sbírky není znám.

C I M B U R E K Josef

nar.23.II.1882 ve Skutíčku u Skutče,okres Chrudim - zemř.13.III. 1972 v Chrudimi.Národnost česká.Státní úředník.Entomolog amatér-koleopterolog a lepidopterolog.Chodil do měšťanské školy ve Skutči a po jejím ukončení nastoupil místo praktikanta v lomech na těžbu žuly. Později byl přijat na berní úřad ve Skutči,odkud byl v r.1925 přeložen na Okresní finanční ředitelství v Chrudimi,kde pracoval až do svého odchodu na odpočinek.K zájmu o entomologické sběratelství jej přivedl jeho učitel na měšťance a začal se mu věnovat od 13 let.Sbíral převážně ve východních Čechách,nejvíce v místech svých působišť na Skutečsku a Chrudimsku.Motýly pěstoval z vajíček a z housenek, brouky získával všemi známými sběratelskými metodami.Měl styk a vyměňoval i s jinými sběrateli,především se zoopreparátorem Steigerwaldem z Chotěboře.Pro entomologii získával rovněž mladé zájemce ze svého okolí a zaučoval je do sběratelské činnosti.Část svých bohatých entomologických sbírek věnoval jako učební pomůcky školám na Chrudimsku a větší část je v majetku Vlastivědného muzea v Chrudimi.Sbírka koleopter palearktické oblasti o rozsahu cca 8.270 exemplářů je uložena ve Východočeském muzeu v Pardubicích.

C O R D A August Josef

nar.22.X.1809 v Liberci-zemř.1849 při ztroskotání lodě Viktoria v Karibském moři.Národnost německá.Přírodovědec-botanik a fytopaleontolog,první kustod samostatného zoologického oddělení Vlasteneckého muzea v Praze.Pocházel z nebohaté kupecké rodiny v Liberci,kde se mísily prvky německé,české a italské.Záhy osiřel a vychováván byl babičkou,poručníkem Römheldem z Horního Litvínova a strýcem V.Cordou, který jej vzal do Prahy.Při svém neklidném dětství a jinošství neměl Corda pravidelné školní vyučování a teprve za podpory prof.Krombholce

se vyučil ranhojičství.V přírodovědě byl jen samoukem,ale přesto byl v přírodovědeckých kruzích znám jako výborný mikroskopik a kreslíř a nevšedními botanickými a sběratelskými znalostmi.Na doporučení presidenta muzea hraběte Šternberka byl dne 24.5.1835 jmenován kustodem zoologického oddělení.Prvým a hlavním jeho úkolem bylo "soustavné spořádání a zkatalogizování sbírek zoologických,zejména české entomologie".V r.1838 dokončil prvý soupis zoologických sbírek,který označil jako "Verzeichniss der Zoologischen Sammlung" a rozdělil je na oddíly "I.Mammalia,II.Aves,III.Coleoptera".Ostatní skupiny zpracoval později.V oddílu Coleoptera bylo uvedeno 1.841 druhů,z nichž Exota čítaly 366 a Bohemia 1.475 druhů.Tomuto katalogu z dnešního hlediska možno vytknout,že byl velmi lakonický a nezachytil přesnější lokality ani letopočty získání či sběru,ani jména dárců či sběratelů,ale přesto byl oproti dřívějším nedokonalým soupisům zoologik pokrokem.Corda byl ve styku s entomology prof.F.A.Nickerlem a prof.B.Kolenatým,kteří darovali do muzea větší sběry vzácnějších motýlů a českých brouků.V r.1843 byla za Cordova kustodství převzata do zoologického oddělení muzea také slavná entomologická sbírka zesnulého MUDr.V.Helfera,kterou Corda začal jako prvý počítat,třídít a zpracovávat.Koncem roku 1847 Corda svou činnost v muzeu skončil a odjel na sběratelskou cestu do Texasu,ze které se živ zpět do vlasti již nevrátil.

C Z I Ž E K Karel

nar.1871 - zemř. 21.XII.1925.Národnost německá.Učitel,později ředitel vyšších německých škol v Brně.Moravský entomolog-dipterolog.Vedle sběru a studia dvoukřídleho hmyzu,pokusil se zdárně též o studium jiných skupin hmyzu,zvláště vážek a kobytek.U dvoukřídleho věnoval převahu svého zájmu čeledi Tipulidae.Spolupracoval s druhým brněnským dipterologem K.Landrockem,se kterým konal i společné sběratelské exkurse.Sbíral převážně v oblasti Moravy,hlavně v okolí Brna a v Jesenících.Na základě svých sběrů a faunistických průzkumů napsal řadu entomologických prací.Moravské vážky zpracoval v r.1903-4,moravské kobytky v r.1905.Faunu dvoukřídleho hmyzu Moravy uveřejnil postupně v letech 1906-1910.Speciální práci o názvu "Tipulidae moravicae"ve dvou dílech zpracoval v letech 1911-1913.V r.1909 zpracoval některé čeledě dvoukřídleho hmyzu Jeseníků.Czižkova sbírka řádu Diptera v rozsahu cca 1.000 exemplářů z Moravy a Rakouska je uložena ve Vlastivědném ústavu v Olomouci.Menší sbírka Odonat je uložena v Moravském muzeu v Brně.

Č

Č A M P U L A Václav

nar. 12.XI.1897 v Suchomastech, okr. Beroun - zemř. 16.III.1972 v Č. Krumlově. Národnost česká. Povolání státní úředník. Entomolog amatér-koleopterolog. Členem Čs.spol.ent. od r. 1938.

Žil v Chustu na býv. Podkarpatské Rusi a do r.1938 tu pracoval jako úředník odbočky úřadu Ministerstva kultury, školství a národní osvěty ČSR. V r. 1939 přesídlil do Čech, kde nejprve pracoval jako úředník v Suchomastech a od r. 1941 působil jako úředník okresního úřadu v Berouně. Po válce přesídlil do jižních Čech, kde od r. 1947 pracoval v referentské funkci na Okresním národním výboru v Kaplici.

O entomologické sběratelství projevoval velký zájem od jinošských let a sběry koleopter prováděl hlavně v místech svých pracovních působišť. Zvláště hojně sbíral v okolí Chustu i jinde na býv. Podkarpatské Rusi, kde spolupracoval hlavně se známým entomologem Arturem Vávrou. Dále sbíral na různých místech Slovenska a v Čechách v pražském okolí a na Berounsku, v jižních Čechách pak na Kaplicku, Českokrumlovsku, v Pošumaví i na jiných lokalitách. Po řadu let odborně pomáhal v Okresním muzeu v Kaplici. Údaje o rozsahu a osudu jeho koleopterologické sbírky nejsou známy.

Č Á S T E K Josef

nar. 20.VII.1872 v Říčanech u Prahy - zemř. 2.IV.1941 v Plzni. Národnost česká. Vládní rada finančního ředitelství v Plzni. Entomolog amatér-lepidopterolog. Členem Čs.spol.ent. od r.1919, dále členem Přírodovědeckého klubu v Plzni.

Studoval gymnasium v Praze a později v Mostě, kde též maturoval. Právnickou fakultu UK vystudoval v Praze, odkud odešel po ukončení studií na finanční ředitelství v Plzni, kde působil po celý život až do svého odchodu do výslužby. Jako mladý gymnasista si oblíbil pestré barvy motýlů, pilně sbíral a pěstoval housenky, což se naučil od mosteckého entomologa a zoopreparátora Kropfa. Prováděl různé pokusy s hybridací, zvláště u Sphingidů a Saturnií a podařilo se mu křížit řadu druhů; též s tepelnými pokusy při chovu motýlů měl úspěchy. Největší díl své lepidopterologické práce vykonal za svého trvalého dlouholetého pobytu v Plzni, kde začal úzce spolupracovat s entomologem Josefem Patejdlem a navázal styk i s jinými entomology v Plzni a okolí.

V r. 1906 aktivně přispěl k založení entomologické sekce při Přírodo - vědeckém klubu v Plzni. Postupně se vypracoval na známého odborníka, se kterým navazovali spolupráci domácí i zahraniční lepidopterologové. Se- stavil první spolehlivý seznam motýlů Plzeňska, který později použil JUDr. J. v. Sterneck pro svůj "Prodromus" z r. 1929. Částečné údaje jsou v prodromu uvedeny pod značkou (Ča). Dr. J. Sterneckem je potvrzeno, že preparace i determinace motýlů v Částečné sbírce byla bezvadná a vědec ky správná - pozdější osud sbírky však není znám.

Č E J K A Jindřich, Ing.

nar. 8.XI.1891 v Zeměnách, okr. Slaný - zemř. 18.I.1976 v Červeném Poří- čí, okr. Klatovy. Národnost česká. Lesnický inženýr, lesní rada, ředitel lesního hospodářství v Třeboni. Entomolog amatér-koleopterolog, členem Čs. spol. ent. od r. 1926.

Středoškolská studia konal v letech 1903-1910 na české státní reálce v Písku, kde v r. 1910 složil maturitu. V letech 1910-1914 stu- doval obor lesnictví na Vysoké škole zemědělské ve Vídni (Hochschule für Bodenkultur). Válečné události let 1914-1918 jeho vysokoškolské studium přerušily, byl povolán na frontu v Srbsku, kde byl zajat. Jako zajatec se později dostal do Itálie a Francie, kde pak v letech 1918 - -1920 působil u vojenského poselstva v Paříži. Po návratu do vlasti do- končil studium ve školním roce 1920-1921 na lesnické fakultě Vysoké školy zemědělské v Brně. V lesnickém povolání setrval od r. 1921 až do doby svého odchodu na trvalý odpočinek v r. 1956. Působil jako asistent u ředitelství stát. lesů a statků v Brandýse n. Lab. (1924-1927), pak v Bystré u Poličky (1927-1929) a od r. 1930 na ředitelství státních lesů v Třeboni. Lesnické povolání jej vedlo ke studiu a poznávání bionomie hmyzu odkázaného svým životem na les. Největší zájem věnoval lesním hmyzům škůdcům a problematice lesnické ochrany, z brouků se pak hlavně zajímal o kůrovce (Scolytidae) a tesaříky (Cerambycidae), k jejichž studiu měl nejvíce příležitostí. V období let 1929-1933 pomáhal na Tře- boňsku každoročně prof. J. Roubalovi při prováděném faunistickém průzku- mu na rašeliništích jihočeských "Blat". Nejvýznačnějšími oblastmi Čej- kovy entomologické činnosti byly Brandýs n. Lab., Stará Boleslav s oko- lím, Kárané, Třeboňská pánev, Červené Poříčí, celé území okresu Klato- vy a jižní Morava. Výsledky zjištěné na průzkumných entomologických exkurzích nikdy sám nepublikoval - plně je však využíval ve svém lesnic- kém povolání a přenášel je do praktického použití přímo na pracoviš -

tích. Poskytl myrmekologické sběry Dr.M.Záleskému k jeho prodrumovému oddílu "mravenci" a údaje o jeho významných koleopterologických nálezech velmi často ve svých publikacích uváděli Roubal, Pfeffer, Heyrovský a jiní. K Čejkově počtě pojmenovali někteří sběratelé nově zjištěné aberace brouků, např. *Strangalia quadrifasciata* L.ab čejkai Heyr. *Adelocera fasciata* L.ab čejkai Roub., *Agrilus sinuatus* Ol.ab čejkai Obenb. Bližší údaje o Čejkově koleopterologické sbírce nejsou známy.

Č E P E L Á K Rudolf

nar. 16.IV.1886 v Kutné Hoře - zemř. 21.XII.1972 v Českém Brodě.
Národnost česká. Učitel, později ředitel obecné školy.Entomolog amatér - koleopterolog, členem Čs.spol.ent. od r.1924.

Obecnou školu i reálku vychodil v Kutné Hoře, kde dokončil též učitelský ústav a v r.1905 se stal učitelem. Nejprve učil na školách v okolí Kutné Hory a na Mělnicku a po skončení první světové války odjel v r.1918 učit na Slovensko. Učil v Lutově při Bánovcích n.Bebravou a od r.1923 v Zlatovcích u Trenčína. V r.1939 musel přesídlit do Čech a učil v Praze, kde byl též ředitelem školy. Za okupace byl v r.1942 předčasně penziován, ale od 1.9.1945 začal opět učit v Bukově u Rumburka a v Krásné Lípě. V r.1951 odešel na trvalý odpočinek do důchodu.

Entomologii se věnoval od doby středoškolských studií. Nejprve sbíral hmyz pro pražský přírodovědecký závod V.Friče a později si založil vlastní sbírku, kterou velice rozšířil zvláště během svého působení na Slovensku.V Čechách sbíral v pražském okolí, na Mělnicku,Kutno - horsku, Českobrodsku i v jiných oblastech. Na Slovensku prováděl faunistický průzkum v okolí Trenčína, ale často podnikal sběratelské exkurze do Tater, Fatry, na Kováčovské kopce i na řadu jiných míst. Např. v okolí Tatranské Lomnice chytil v r.1933 vzácný druh tesaříka *Cornu mutila quadrivittata* Gebl. Ve čtyřicátých letech jezdil sbírat brouky na Moravu, kde např. v r. 1943 zkoumal velký Javorník. Byl oceňován jako vynikající sběratel, který byl dobře znám nejen v domácích entomologických kruzích, ale i za hranicemi. Řadu jeho významných sběrů citují Ant.Fleischer, J.Roubal a jiní autoři. Sám publikoval drobnější koleopterologické příspěvky v Časopise Čs.spol.ent. (např. 24/1927,27/1930). K jeho počtě byli pojmenováni brouci *Agrilus biguttatus* F.ab.čepeláki Roub.,*Judolia sexmaculata* L.ab.čepeláki Kudla. Čepeláková koleopterologická a lepidopterologická sbírka převážně z okolí Trenčína je v majet-

ku Balneologického muzea v Piešťanech a další část koleopterologických sběrů z let 1960-1963 je uložena v muzeu v Hlohovci.

Č E R N O S V I T O V Lev, RNDr.

nar. 1902 v Poltavě - zemř. 1945 v Londýně.

Národnost ruská. Zoolog, vědecký pracovník zoologického ústavu Karlovy university, spolupracovník zoologického oddělení Národního muzea v Praze. Členem Čs.spol.ent. od r. 1926 - 1937.

Jako mladý středoškolák přišel v r. 1921 z Ruska do Prahy, získal československou státní příslušnost a vystudoval přírodovědeckou fakultu Karlovy university. Po ukončení studií začal vědecky pracovat v zoologickém ústavu pražské university, kde jeho hlavním pracovním oborem byla systematika, zoogeografie a biologie červů maloštětinatých (Oligochaeta). Brzy se stal v této skupině známým specialistou i v mezinárodních odborných kruzích a později vlastně jediným zpracovatelem zástupců této nesnadné skupiny. Do r.1938 publikoval o těchto červech přes 60 významných prací a v r. 1935 zpracoval monograficky české dešťovky v Archivu pro přírodovědecký výzkum Čech.

Dr.Černosvitov přímo entomologem nebyl a entomologií se bezprostředně nezabýval, měl k ní však ale velice blízký vztah. Při svých častých sběratelských cestách za Oligochaetami doma i v zahraničí vždy pilně sbíral i hmyz, který pak předával entomologům specialistům ke zpracování. Každoročně jezdil sbírat do zoologicky významných krajů jižní Moravy, Slovenska a býv.Podkarpatské Rusi. V zahraničí podnikl sběratelské exkurze na Balkán, do Argentiny a Paraguaye. Těsně před druhou světovou válkou provázal anglické entomology po Skandinávii, Rakousku, Rumunsku a baltských státech při jejich cestách za studiem pilatky *Diprion polytomum*. Počátkem r.1939 odjel do Anglie, kde byl přijat jako vědecký pracovník do "Imperial Institute of Entomology" ve Farnham-Royal a kde našel uplatnění i pro svůj obor. Z entomologických sběrů Dr.Černosvitova byly k jeho počtě pojmenovány některé nové druhy hmyzu. V r.1929 nová Hymenoptera v býv. Podkarpatské Rusi *Acolus černosvitovi* Ogloblin a v letech 1934-1935 dva nové druhy argentinských krasců *Taphrocerus černosvitovi* Obenb. a *Agrilus černosvitovi* Obenb.

Č E R N Ý Josef

nar. 1.X.1854 v Praze - zemř. 1930 v Praze.

Národnost česká. Živnostník, majitel hostince "U Jägerů" v Praze-Vršovcích. Entomolog amatér - koleopterolog a lepidopterolog. Spoluzakladatel Čs.spol.ent., členem od r.1904.

Aktivní entomologickou činností se zabýval od mládí a byl typickým představitelem entomologické školy prof.Klapálka, se kterým byl v r.1904 jako jeden ze zakládajících členů při zrodu České společnosti entomologické. Sběratelské exkurze podnikal hlavně do pražského okolí (Krč, Prokopské údolí, Radotín, Dobřichovice, Čelákovice, Závist u Zbraslavi), do středního údolí Berounky a okolí Křivokláta, do Brdských lesů a na Plzeňsko.

V letech 1904 - 1908 byl členem výboru Čs.spol.ent. a zastával funkci kustoda sbírek. Dipterologovi, učiteli Ant.Vimmerovi přispěl pro jeho práce sběry dvoukřídleho hmyzu z okolí Prahy, Radotína a Brdských hřebenů. Spolehlivé lepidopterologické údaje ze svojí sbírky poskytl JUDr.J.Sterneckovi do jeho "Prodromu" z r.1929. J.Černému k entomologické poctě byla pojmenována nová aberace motýla ze Šumavy *Melitaea cinxia* L.ab.černýi Joukl a v r.1924 nová rasa mnohotvárného druhu krasce *Agrilus viridis* L. subsp. černýi Obenb. Údaje o posmrtném osudu Černého entomologické sbírky nejsou známy.

Č E R V E N Ý Václav

nar. 24.XI.1863 v Táboře - zemř. 22.IV.1922 v Mělníku.

Národnost česká. Odborný učitel v Mělníku. Entomolog amatér. Byl jedním ze zakladatelů soukromého entomologického kroužku v Mělníku-Rybářích z období před r.1904. Hmyz, převážně Coleoptera a Lepidoptera, sbíral v Mělnickém okolí a prováděl regionální faunistický průzkum této oblasti. Spolupracoval s dalšími mělnickými sběrateli, hlavně s Josefem Šulcem, pozdějším důchodním v Sobotce, s předčasně zesnulým kand. pharmacie Viktorem Vávrou a s typografem Augustinem Nezbedou. Údaje o rozsahu a pozdějším osudu jeho entomologické sbírky nejsou známy.

Č I H Á K Karel, Ing.

nar. 15.X.1892 v Poděbradech - zemř. 15.III.1953 v Opavě.

Národnost česká. Inženýr chemie, majitel mlýna a cihelny v Chotutích, později pokladník mlékárny v Poděbradech. Entomolog amatér-koleopterolog, členem Čs.spol.ent. od r.1944.

Studoval vyšší reálku v Nymburce, kde i maturoval v r.1910. Vysokoškolské chemické studium konal na ČVUT v Praze. V r.1915 narukoval do první světové války, kde pak tři a půl roku prožil v ruském zajetí. Do vlasti se vrátil v r.1919. Entomologií se zabýval od mládí a hlavním jeho zájmem byl sběr a studium Coleopter výhradně z území Česko-slovenska. V letech 1935 - 1948 se speciálně zabýval koleopterologickým faunistickým průzkumem Poděbradska. Mimo tuto oblast sbíral v Poltavě a na východním Slovensku. Ve svojí sbírce měl též menší část cizokrajných druhů brouků a motýlů, které získal koupí nebo výměnou od zahraničních sběratelů. Sbírkou je uložena v Oblastním muzeu v Poděbradech.

Č L U P E K Tomáš

nar. 8.VII.1853 v Olešnici na Moravě - zemř.18.XI.1931 v Prostějově. Národnost česká. Odborný učitel. Entomolog amatér-koleopterolog a botanik. Po získání učitelské způsobilosti učil do r.1886 na škole v rodné Olešnici a pak přešel na dívčí měšťanskou školu v Prostějově.

Zájem o entomologii projevoval od studentských let. Koleopterologické sběry konal v Olešnici, v okolí Prostějova a na Dražanské vysočině. Zabýval se též botanikou a prováděl floristické průzkumy. Podle výsledků jeho botanických nálezů byla zpracována stať o květeně Kunštátska. Zajímavé Člupekovy koleopterologické nálezy z Prostějovska cituje Ant.Fleischer ve svém "Přehledu" (1927-30). K jeho počtě byla pojmenována zajímavá aberace slunéčka *Coccinella quinguepunctata* L.ab. Člupeki Fleisch. Doklady o botanických sběrech jsou zahrnuty v herbáři University J.E.Purkyně v Brně (BRNU), bohužel údaje o Člupekově entomologické sbírce nejsou známy.

Č U T A Václav

nar. 1893 - zemř. 2.VII.1945 ve Velešíně u Čes.Budějovic.

Národnost česká. Státní úředník. Entomolog amatér-koleopterolog, členem Čs.spol.ent. od r. 1931.

V letech 1921-1929 působil jako úředník bývalého zemského úřadu v Užhorodě na Podkarpatské Rusi, odkud byl v r.1929 přeložen na Slovensko do Liptovského Sv.Mikuláše. Tady zastával funkci kancelářského oficiála berního úřadu. V r.1934 odešel předčasně do výslužby, přesídlil do Čech a žil ve Velešíně u Českých Budějovic. Po dobu svého pobytu v Užhorodě byl horlivým sběratelem brouků a se zálibou sbíral i později na Slovensku, zvláště v Tatrách. Svými nálezy přispěl do Roubalova "Katalogu Coleopter" a obohatil jej o mnohý zajímavý druh. Byl oblíbeným členem v úzkém kroužku entomologů působících v býv.Podkarpatské Rusi a nejvíce spolupracoval i sbíral s koleopterologem Arturem Vávrou. Podnikali časté společné exkurze do užhorodského lesnatého okolí a do hor pod Užokem. V r.1931 věnoval myrmekologické sběry z okolí Užhorodu a ze Slovenska RNDr.M.Záleskému pro jeho prodomové zpracování mravenců. K jeho počtě byly pojmenovány nově popsány formy brouků *Corymbites bipustulatus* L.ab.čutai Roub. a *Onthophagus ruřicapillus* Brullé f. čutai Roub. Údaje o Čutově sbírce nejsou známy.

D

D E P T A Valerián, JUDr.

nar. 4.V. 1885 Siret, Rumunsko - zemř. 28.VI.1963 v Bratislavě. Národnost slovenská. Právník, státní zaměstnanec v administrativně správní službě, vládní rada, externí muzejní spolupracovník. Entomolog amatér-koleopterolog, členem Čs.spol.ent. v letech 1926-1938 a 1946-1963. V letech 1943-1949 funkcionář přírodovědeckého odboru Slovenského muzea v Bratislavě.

Do r.1930 pracoval ve státním aparátě jako vrchní okresní komisař ve Vsetíně na Moravě. Odtud byl přeložen na Slovensko, kde v letech 1931-1938 působil v Giraltovcích jako okresní náčelník. V r.1940 zanechal zaměstnání, odešel do důchodu a přestěhoval se do Bratislavy. Po osvobození vstoupil v r.1948 znovu do zaměstnání a začal pracovat ve Výzkumném ústavu agrochemické technologie v Bratislavě. Entomologii se věnoval s velikým zájmem a v koleopterologii se specializoval především na čeledi Staphylinidae, Silphidae a Catopidae. Zabýval se faunistickým průzkumem, který prováděl nejprve na Moravě, hlavně na Vsetínsku a později na Slovensku. O slovenských drabčících subg. *Gabrius* Steph. pracoval v r.1950 rozsáhlou prací, která vyšla v bratislavském přírodovědeckém sborníku. Některé jeho údaje o Staphylinidech cituje ve svých pra-

cích entomolog MUDr. Aleš Smetana. V r. 1935 entomolog Ing. V. Machulka pojmenoval k jeho počtě novou varietu drabčika *Cyphea curtula* Er. v. deptai Mach. Deptova sbírka Coleopter čítající 22.800 ex. (hlavně Staphylinidae a Silphidae) je uložena v entomologickém oddělení Slovenského národního múzea v Bratislavě. Sbírká obsahuje doklady k řadě jeho entomologických prací, jejichž bibliografie je obsažena ve sborníku Ac.rer.natur.Mus.Nat.Slov.Bratislava 10/1964.

DEWOREZSKÝ Karel, Ing.

nar. 1. III. 1853 v Českém Krumlově - zemř. 9. IV. 1913 v Českém Krumlově. Národnost německá. Zaměstnanec schwarzenberského panství, vrchní inženýr zeměměřičské kanceláře v Českém Krumlově. Entomolog amatér-koleopterolog. Navštěvoval nižší reálku v Českém Krumlově a potom studoval na vyšší reálce v Linci. V letech 1869-1874 vystudoval Polytechnický institut ve Vídni. Zkoušku z civilního zeměměřičství složil 26. 4. 1884 v Praze. V letech 1874-1876 byl zaměstnán jako zeměměřičský volontér u stavebního odd. Generální inspekce rakouských železnic. Od 1. října byl přijat do schwarzenberských služeb a jeho služebním místem byla zeměměřičská kancelář v Českém Krumlově, kde prošel služebními postupy od aspiranta až po vrchního inženýra v r. 1903.

Zabýval se přes 20 let studiem jihočeské broučí fauny. Při provádění různých geometrických prací na schwarzenberském panství měl možnost často vniknout i do málo přístupných oblastí Šumavy, kde zjistil řadu vzácných druhů brouků, z nichž některé byly boreální druhy ze zachovalých zbytků fauny postglaciální. Mimo oblast Šumavy sbíral i v jiných místech jižních Čech a využíval sběry v náplavech řeky Vltavy. Některé jeho významné koleopterologické nálezy cituje A. Fleischer ve svém "Přehledu" (1927-30). Deworezského koleopterologická sbírka měla velkou vědeckou cenu a v roce 1904 obsahovala přes 40.000 ex. Byla velmi dobře a přesně determinována a evidenčně podchycena v seznamech. Vědeckou revizi sbírky provedl známý entomolog MUDr. Jaromír Pečírka a našel v ní řadu nových druhů pro českou broučí faunu. Údaje o dalším osudu sbírky nejsou známy.

D I E T Z Jindřich

nar. 17.II.1862 - zemř. ?

Národnost česká. Povolání c.k.dvorní řemenář v Praze. Entomolog amatér - koleopterolog.

Narodil se rodičům Jindřichu Dietzovi a Aloisii, rozené Bauerové. Po ukončení povinné školní docházky se vyučil řemeslu sedlářskému a řemenářskému. Splnil vojenskou povinnost a po ukončení vojenské služby získal hodnost c.k.poručíka v záloze. 19.ledna 1886 v Praze v kostele u Sv.Jindřicha uzavřel sňatek s chotí Marianou, rozenou Novotnou (nar.14.8.1865). Entomologickému sběratelství se věnoval od mládí a zajímal se hlavně o brouky. Sbíral v samotné Praze, v jejích starých rozsáhlých zahradách na pražských předměstích a v blízkém pražském okolí. V r.1892 uveřejnil v přírodovědeckém časopise "Vesmír", roč. 21 entomologický, reminiscenčně sběratelský článek o názvu "Praha s okolím jindy a nyní", kde uvádí přehled některých Coleopter, které se vyskytovaly v sedmdesátých letech minulého století v Praze a jejím okolí. Z hlediska výskytu některých uváděných druhů brouků je článek nekritický a je zaměřen hlavně popularizačně. Další biografické údaje se o J.Dietzovi nepodařilo zjistit.

D I C H T L Alois

nar. 7.IX.1882 v Blatné - zemř. 22.X.1936 v Brně.

Národnost česká. Středoškolský profesor, přírodovědec, spisovatel, popularizátor přírodních věd. Člen klubu přírodovědeckého v Praze a od r. 1934 člen Moravské přírodovědecké společnosti v Brně.

Po základním školním vzdělání navštěvoval vyšší gymnázium v Hradci Králové, které ukončil v r.1900 a pak studoval na filosofické fakultě Karlovy university v Praze. 6.října 1904 složil zkoušku učitelské způsobilosti a od 25.12.1905 začal učit přírodopis, matematiku a fyziku na akademickém gymnaziu v Praze. V r.1906 byl přeložen na vyšší reálku v Uherském Brodě a později ještě působil na gymnaziích v Prostějově a v Třebíči. Od r.1928 přesídlil do Brna, kde byl jmenován profesorem III.českého státního gymnazia. Ve vědecké práci se zabýval ekologií a své poznatky z tohoto oboru soustředil v knize "Živočišná ekologie" vydané v r.1924. Svůj zájem v entomologii rovněž převážně vě-

noval studiu ekologie hmyzu a jeho ekologické práce vycházely v časopisech Biologické listy a v Zeitschrift für wissenschaftliche Insektenkunde. Byl dlouholetým spolupracovníkem časopisů Vesmír a Příroda, kde publikoval drobné články o hmyzu pod značkou "a.d." Z jeho článků s entomologickými tématy možno jako příklad uvést: "Několik pozorování na mravenci *Camponotus herculeanus* L." (Biol.L., 1921-22), "Reje Collem - bol" (Příroda, 1923), "Důležitost lesních mravenců" (Příroda, 1924), "Přezimování slunéček" (Příroda, 1926), "Přednosti a nedostatky hmyzího organismu" (Vesmír, 15/1936-37), "Sociální parasitismus v přírodě" (Vesmír, 14/1935-36) a mnoho dalších. Ke každému novému objevu zaujímal kritické stanovisko, přidával svoje vlastní zkušenosti a snažil se podat o všem objektivní posudek. Svědčí o tom jeho studie o problému křivek vytvářených zobonoskami, která byla uveřejněna v "Pracích Moravské přírodovědecké společnosti". Jinou jeho osobitou vlastností byla schopnost popularizovat přírodní jevy a psát srozumitelně, zajímavě a svižně o nejsložitějších přírodních problémech.

D L O U H Ý František

nar. 27.IV.1852 v Praze - zemř. 18.X.1912 v Brně.

Národnost česká. Středoškolský profesor, pedagog, přírodovědec a spisovatel. Středoškolské studium konal na reálce v Poličce a v Praze, vysokoškolské na pražské polytechnice. V r. 1872 se stal učitelem a od r. 1892 působil jako profesor přírodopisu na c.k. českém učitelském ústavu v Brně. Od r. 1882 působil též jako redaktor "Literárních listů" a zábavně poučného časopisu "Vesna". Od r. 1889 redigoval "Moravskou bibliotéku" a od r. 1890 pedagogický časopis "Učitel". Pro školní a pedagogické účely psal některé učebnice a příručky z nichž nejvýznamnější byly "Přírodopis pro školy měšťanské", "Léčivé rostliny" a z r. 1878 jedna z prvních praktických příruček pro sběratele přírodnin "Kterak zařizujeme sbírky přírodopisné". Pro entomologické sběratele, zvláště z řad mládeže, pracoval německou Bauovu příručku a napsal podle ní českou knihu "Brouci-soustavný popis nejdůležitějších českých brouků s návodem, kterak zakládati sbírky brouků". Tuto knihu vydal postupně v několika vydáních pražský nakladatel I.L.Kober. Nutno však říci, že i když Dlouhého kniha byla s několika dalšími podobnými knížkami, ve své době, dlouho jedinou českou publikací o broucích, neměla pro vážné a vyspělejší sběratele valné ceny a upotřebení pro svůj ryze populární charakter.

Příloha 1.

PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFII
ČS. ENTOMOLOGŮ

Karel Absolon

Julien Achard

Karel Amerling

Leopold Anger

Eduard Babák

Bohuslav Balbín

Emanuel Bartoš

Emanuel Bárta

Příloha 2.

PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFII
ČS. ENTOMOLOGŮ

Eduard Baudyš

Jiří Baum

Johannes Baumeister

Bohumil Bauše

Emil Bayer

Prokop Bílek

Emanuel Blatný st.

Jan Baptista Boháč

Příloha 3.

PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFII
ČS. ENTOMOLOGŮ

Johan Bolla

Ján Bogsch

Josef Brožík st.

Rudolf Brýdl

František Bubák

Josef Cimburek

August Josef Corda

Josef Částek

Příloha 4.

PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFII
ČS. ENTOMOLOGŮ.

Jindřich Čejka

Karel Čihák

Rudolf Čepelák

Lev Černosvitov

Josef Černý

Valerián Depta

Seznam biografii Čs. entomologů bude postupně vycházet v dalších ročnících Zpráv Čs. spol. entomologické při ČSAV.

